

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

คลัสเตอร์ 5

นโยบายการทดแทนการให้ถิ่นที่อยู่ถาวรและการแปลงสัญชาติไทยประชากร:

การบริหารจัดการด้านการย้ายถิ่น

Replacement Migration Policy:

Migration Management and Pathway to Residency and Thai
citizenship

Key Message

ใน 80 ปี ข้างหน้า ประชากรของไทยจะลดลงเหลือเพียงครึ่งหนึ่ง
เท่านั้น เหลือเพียงประมาณ 30 กว่าล้านคน นอกจากนี้ ในช่วง 20 ปี จากปี
2560 – 2580 ประชากรวัยแรงงานของไทยจะลดลงราว 6 ล้านคน ด้วยเหตุ
นี้ ประเทศไทยจึงต้องมีการวางแผน และดำเนินนโยบายเรื่องการย้ายถิ่นเพื่อ
ทดแทนประชากรที่ลดลงไปอย่างจริงจัง เพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและ
สังคมที่จะเกิดขึ้น

ประเด็นหลัก

1. เส้นทางสู่ “นโยบายการย้ายถิ่นเพื่อทดแทนประชากร” โดย ศ.เกียรติคุณ ดร.อภิชาติ จำรัสฤทธิรงค์
2. ลูกหลานแรงงานข้ามชาติ: สิทธิพลทางประชากรที่ไม่ควรมองข้าม โดย รศ.ดร. เกลิมพล แจ่มจันทร์ และคณะ
3. ผู้ลี้ภัยในเมือง กับการทดแทนกำลังแรงงานในสังคมไทย โดย รศ.ดร. สุรีย์พร พันพื้ง และ ดร.แมรี โรส
4. การสร้างหนີเมื่อย้ายถิ่นภายใต้ Covid-19 โดย รศ.ดร.สุดารัตน์ มุสิกะวงศ์ และ อติศร เกิดมงคล
5. โควิด-19 กับการปรับเปลี่ยนนโยบายวีซ่าระยะยาวของไทย โดย ผศ.ดร.ลักกรินทร์ นิยมศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

เส้นทางสู่ “นโยบายการย้ายถิ่นเพื่อทดแทนประชากร” (Pathway to “replacement migration policy”)

ศ. เกียรติคุณ ดร. อภิชาติ จำรัสสุทธิรงค์

เนื้อหาสำคัญ

- ≈ แนวโน้มการลดลงของประชากรไทยอย่างรวดเร็วจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย
- ≈ ไทยควรริเริ่มนโยบายการย้ายถิ่นเพื่อทดแทนประชากรแต่เนิ่นๆ ในยามที่การแย่งชิงทรัพยากรมนุษย์ยังไม่รุนแรงมาก และประชากรไทยยังไม่ลดลงมากจนบูรณาการทางสังคมเป็นเรื่องยาก
- ≈ เป็นนโยบายที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปีในระยะยาว ตามจำนวน/เป้าหมายที่กำหนด
- ≈ ไทยควรทำงานเชิงรุก มีขั้นตอนและกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม ใช้หลักสิทธิมนุษยชนและมุมมองแบบสากล

- ≈ มีมุมมองเชิงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในการกำหนดนโยบาย
- ≈ ให้สัญชาติราษฎรในประเทศผู้ไม่ได้สัญชาติไทย
- ≈ ไทยต้องก้าวข้ามอุปสรรคในเรื่อง xenophobia หรือ ความเกลียดกลัวต่างชาติ
- ≈ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดสรรชาวต่างชาติ กำหนดคุณสมบัติและจำนวนผู้ย้ายถิ่น
- ≈ มีการวางแผน ปฏิบัติและติดตามผลอย่างชัดเจน

จุดประกาย: คนไทยเริ่มตายมากกว่าเกิด

- ≈ ในอดีตประชากรจะทดแทนการตายด้วยการเกิด โดย reproduction ถือเป็นการทดแทนประชากรคนรุ่นเก่าด้วยคนรุ่นใหม่
- ≈ แต่ในปี 2564 เหตุการณ์สำคัญมากได้เกิดขึ้นในประเทศไทย เริ่มเกิดปรากฏการณ์ที่การตายมีมากกว่าการเกิด การเกิดไม่สามารถทดแทนการตายได้ทั้งหมดอีกต่อไป
- ≈ การคาดประมาณประชากรพบว่า ประชากรจะลดลงต่อเนื่อง และรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ
- ≈ ในทางประชากรศาสตร์ การทดแทนการตาย ถ้าไม่สามารถทำได้ด้วยการเกิด ก็ต้องทำด้วยการย้ายถิ่น อันเป็นที่มาของ “การย้ายถิ่น เพื่อทดแทนประชากร” (replacement migration)

เชืญชมคลิปประเด็น

เส้นทางสู่ “นโยบายการย้ายถิ่นเพื่อทดแทนประชากร” (Pathway to “replacement migration policy”)

ศ. เกียรติคุณ ดร. อภิชาติ จำรัสฤทธิ์รงค์

การตั้งเป้าจำนวนประชากรต่างชาติ เพื่อให้สัญชาติไทย : ปีละอย่างน้อย 100,000 คน

วัตถุประสงค์และหน่วยงานรับผิดชอบ	จำนวน
โครงการพัฒนาระดับชาติ เช่น EEC โดย กรม.	10,000
อปท ทั่วประเทศ 7,850 แห่ง เพื่อเชื่อมโยงกับ SME ในพื้นที่	80,000
ประชากรคุณภาพเพื่อการพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม จิตวิญญาณ สุขภาวะ และการเชื่อมโยงกับประชากรในจังหวัดพื้นที่โดย รัฐสภา	10,000
รวม	100,000

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

ลูกหลานแรงงานข้ามชาติ: สิทธิพลเมืองทางประชากรที่ไม่ควรมองข้าม

รศ.ดร. เฉลิมพล แจ่มจันทร์และคณะ

เนื้อหาสำคัญ

- ≈ ศึกษาผลกระทบของสถานการณ์โควิด-19 ที่มีต่อความเป็นอยู่ของเด็กข้ามชาติอายุต่ำกว่า 18 ปี
- ≈ การวิจัยเชิงคุณภาพ ในมิติด้านสุขภาพ การศึกษา และการคุ้มครองเด็ก
- ≈ ลูกหลานแรงงานข้ามชาติมีความเสี่ยงหลายประการ
- ≈ เด็กเล็กมีความเสี่ยงในด้านสุขภาพ โภชนาการและการเลี้ยงดู
- ≈ เด็กวัยประถมมีความเสี่ยงในด้านพัฒนาการเรียนรู้และการศึกษา

- ≈ เด็กวัยเรียนมัธยมมีความเสี่ยงในโอกาสการศึกษา การละเมิดสิทธิ และพฤติกรรมเสี่ยง
- ≈ เด็กจำนวนมากศึกษาในระบบโรงเรียนไทย สื่อสารภาษาไทยได้ คู่ขนานกับวัฒนธรรมไทย มีแนวโน้มอยู่ในประเทศไทยระยะยาว จึงเป็น ทูตมนุษยสำหรับการพัฒนาประเทศไทยได้
- ≈ ไทยควรกำหนดนโยบายและกลไกในการดูแลสิทธิเด็กในด้านต่างๆ เช่น จัดทะเบียนการเกิด การศึกษา และสุขภาพ รวมถึงการคุ้มครองเด็กด้วย เพื่อการพัฒนาทูนมนุษยของ ไทยในอนาคตด้วย

เชิญชมคลิปประเด็น

ลูกหลานแรงงานข้ามชาติ: สิทธิพลเมืองทางประชากรที่ไม่ควรมองข้าม

รศ.ดร. เฉลิมพล แจ่มจันทร์และคณะ

ข้อพิจารณาเชิงนโยบาย

- (1) กลไกและมาตรการเฉพาะหน้าในการติดตาม ประเมิน เฝ้าระวัง และช่วยเหลือบรรเทา
ปัญหาผลกระทบของสถานการณ์โควิด-19 ที่มีต่อเด็กข้ามชาติ ด้านสุขภาพ
การศึกษา และคุ้มครองเด็ก
- (2) ระบบฐานข้อมูลเด็กข้ามชาติ และบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(3) นโยบายระยะยาวภายใต้แนวคิด replacement migration ลูกหลานแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน

- ≈ ด้านสุขภาพ: อนามัยแม่และเด็กแรกเกิด การเข้าถึงหลักประกันสุขภาพสำหรับเด็ก การพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว (อสต.)
- ≈ ด้านการศึกษา: รส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ความต้องการและเงื่อนไขของผู้เรียน (เด็กข้ามชาติและครอบครัวข้ามชาติ) ทั้งการศึกษาในระบบโรงเรียนไทย กศน. และ ศูนย์การเรียนรู้เด็กข้ามชาติ
- ≈ ด้านการคุ้มครองเด็ก: การเข้าถึงสิทธิการจดทะเบียนการเกิดของเด็กทุกคน พัฒนากลไกให้ความช่วยเหลือ คุ้มครองเด็กในระดับพื้นที่ที่คำนึงถึงสถานะความเสี่ยงและความเปราะบางของเด็กข้ามชาติ

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

ผู้ลี้ภัยในเมือง กับ การทดแทนกำลังแรงงานในสังคมไทย

รศ.ดร. สุริย์พร พันพื้ง และ ดร. แมรี่ โรส

เนื้อหาสำคัญ

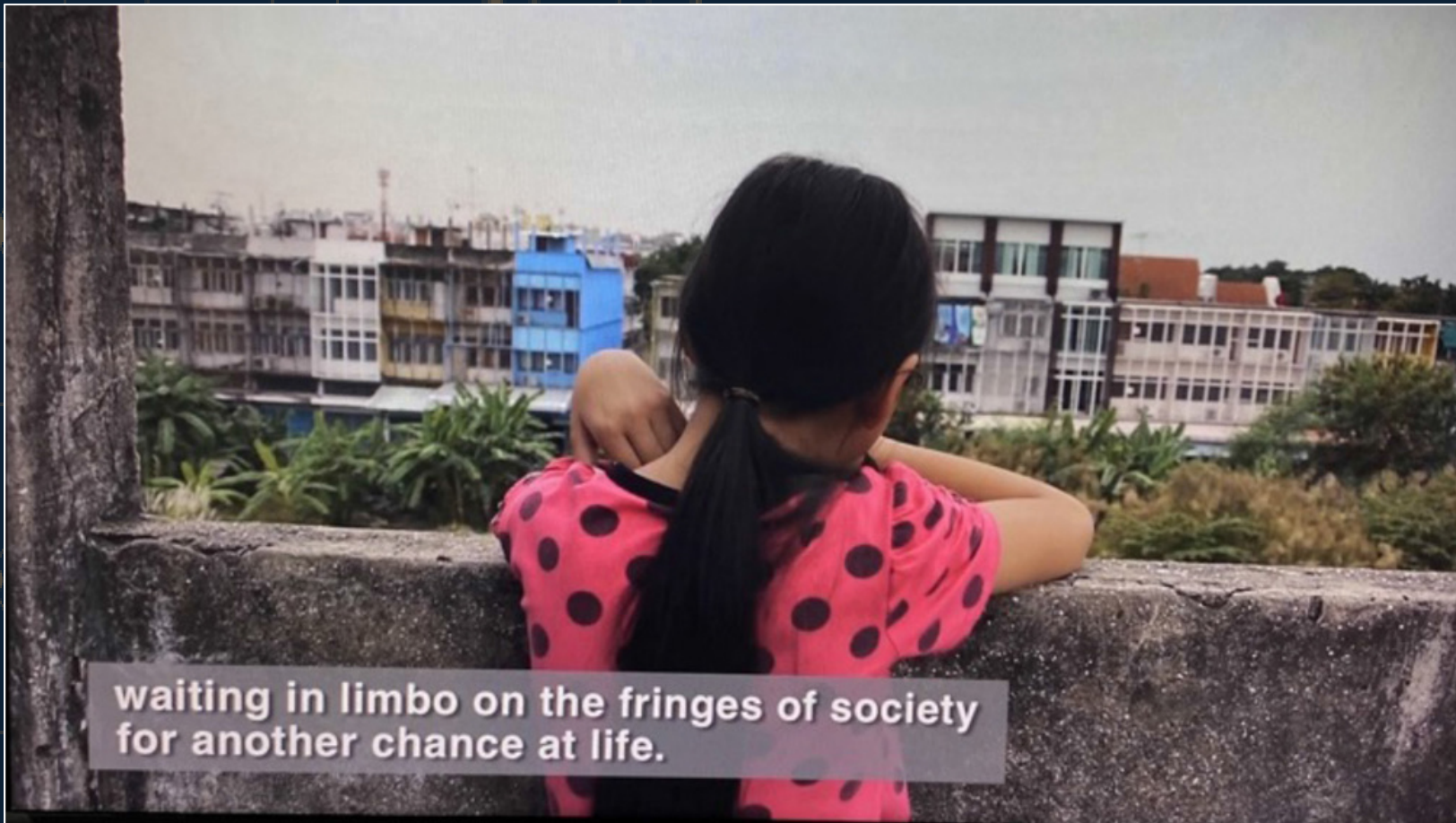
- ≈ ศึกษาเพื่อค้นหา ปัญหา อุปสรรค ที่เกิดขึ้นในช่วงเปลี่ยนผ่านของชีวิตผู้ลี้ภัยในเมือง โดยรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ลี้ภัยและผู้แทนองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- ≈ ต้นปี 2565 ประเทศไทยมี “ผู้ลี้ภัยในเมือง (urban refugee)” ประมาณ 5,155 คน จากประมาณ 40 ประเทศทั่วโลก โดยอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- ≈ ผู้ลี้ภัยหนีมาจากการถูกจับกุมหรือถูกคุกคามต่อชีวิตอันเนื่องมาจาก เชื้อชาติ ศาสนา การปกครอง รวมทั้งการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

~ ครึ่งหนึ่งอยู่ในประเทศไทยมากกว่า 10 ปี ผู้ลี้ภัยมีความจำเป็นต้องทำงานถึงแม้ว่าจะผิดกฎหมาย

~ เนื่องจากไทยประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานฝีมือและกึ่งฝีมือ รัฐบาลควรอนุญาตให้มีการจ้างงานผู้ลี้ภัยในเมืองที่ได้การรับรองสถานะผู้ลี้ภัยจาก UNHCR และรับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับปฏินุญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกฎหมายแรงงาน

รูป: ผู้อพยพในเมือง: แม้เป็นการรอคอยที่ไร้พลังและสิ้นหวังจากชอกหล่นของสังคม ขอเพียงโอกาสในชีวิตอีกครั้ง

ที่มา: จัปภาพนิ่ง: มาจาก <https://vimeo.com/173200530> สืบค้นเมื่อ 8 มีนาคม 2565

เชิญชมคลิปประเด็น

ผู้ลี้ภัยในเมือง
กับ

การทดแทนกำลังแรงงานในสังคมไทย

รศ.ดร. สุรีย์พร พันพื้ง และ ดร. แมรี โรส

ประเด็นปัญหาใหญ่ที่เป็นอุปสรรคต่อการคุ้มครองผู้ลี้ภัย

- ≈ ประเทศไทยไม่ได้ลงนามเป็นภาคีสมาชิกกับอนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย พ.ศ. 2494 และพิธีสาร พ.ศ. 2510
- ≈ ไทยยังไม่มีกฎหมายระดับชาติสำหรับการคุ้มครอง "ผู้ลี้ภัย"
- ≈ เอกสารรับรองสถานะผู้ลี้ภัยที่ออกโดย UNHCR นั้นไม่ได้รับการรับรองจากรัฐไทย
- ≈ ผู้ลี้ภัยที่เข้าเมืองไม่ถูกกฎหมายหรือทำงานโดยไม่มีใบอนุญาตทำงาน จึงมีความเสี่ยงที่จะถูกจับกุม กักกัน และถูกส่งกลับประเทศต้นทาง

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

การสร้างหนึ่เมื่อย้ายถิ่นภายใต้ Covid-19

รศ.ดร. สุดารัตน์ มุสิกะวงศ์ และ อติศร เกิดมงคล

เนื้อหาสำคัญ

- ≈ ประเด็นการดำเนินการตามมติ ครม. เรื่องแรงงานข้ามชาติ ได้แก่ ขั้นตอนการดำเนินการที่เอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อแรงงานข้ามชาติและนายจ้าง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ภาระหนี้ รวมทั้งการหักค่าจ้างจากแรงงานข้ามชาติ
- ≈ ขั้นตอนที่เป็นปัญหาคือการขึ้นทะเบียนบัญชีรายชื่อแรงงานต่างด้าวทางออนไลน์ รองลงมาคือการตรวจหาเชื้อโควิด-19 การตรวจโรคต้องห้ามร้ายแรง และการยื่นขออนุญาตทำงานในระบบออนไลน์ตามลำดับ
- ≈ ความพยายามของกระทรวงแรงงานที่จะนำระบบออนไลน์มาใช้เพื่อทำให้เกิดความสะดวกในการขึ้นทะเบียนแรงงานข้ามชาติยังไม่เอื้อกับแรงงานข้ามชาติเท่าที่ควร
- ≈ ค่าใช้จ่ายทั้งหมด 8,480 – 8,680 บาท เป็นค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพมากถึง 6,500 – 6,600 บาท สูงมากเมื่อเทียบกับค่าจ้างของแรงงานข้ามชาติ
- ≈ ไทยควรแก้ไขกฎระเบียบ เพื่อให้เกิดการย้ายถิ่นฐานที่ปลอดภัยและขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง

เชิญชมคลิปประเด็น

การสร้างหนึ่เมื่อย้ายถิ่นภายใต้ Covid-19

รศ.ดร. สุดาร์ตน์ มุสิกะวงศ์ และ อติสร เกิดมงคล

ค่าใช้จ่ายการขึ้นทะเบียนแรงงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563

รายการ/กลุ่ม	แรงงานในกิจการทั่วไป	แรงงานกิจการประมงทะเล
ค่าตรวจโรค	1,000	1,100
ค่าตรวจหาเชื้อโควิด-19	2,300	2,300
ประกันสุขภาพ	3,200	3,200
ขออนุญาตทำงาน	1,900	1,900
ค่าธรรมเนียมบัตรชมพู	80	80
หนังสือคนประจำเรือ (Seabook)	-	100
รวมทั้งหมด	8,480	8,680

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

โควิด-19 กับการปรับเปลี่ยนนโยบายวีซ่าระยะยาวของไทย (COVID-19 and the Transformation of Thailand's Long-term Resident Visa Policy)

ผศ.ดร. ลักกรินทร์ นิยมศิลป์

สถานการณ์และปัญหาด้านประชากร

≈ ประชากรวัยแรงงานลดลงอย่างรวดเร็ว

≈ กำลังแรงงานของไทยจะลดลงจาก 42.8 ล้านคน ในปี 2560 เหลือ 36.3 ล้านคน ในปี 2580

≈ สัดส่วนประชากรวัยแรงงาน จะลดลงจาก ร้อยละ 65.3 เหลือร้อยละ 57.8 ในช่วงเวลาเดียวกัน

≈ ปัญหาขาดแคลนแรงงานจะยิ่งหนักหน่วง

≈ ไทยกำลังประสบปัญหาขาดแคลนแรงงาน จนต้องนำเข้าแรงงานจากต่างประเทศหลายล้านคน

≈ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2565 มีแรงงานข้ามชาติ 2,346,928 คน เป็นแรงงานฝีมือ 221,675 คน และแรงงานทั่วไป 2,125,253 คน

≈ ความต้องการแรงงานที่มีทักษะสูงจะเติบโตแบบก้าวกระโดด

≈ รัฐบาลไทยประเมินว่า ไทยต้องการกำลังคนที่มีทักษะสูงจำนวนถึง 2,305,000 คน ในช่วงระยะเวลา 20 ปี (2561-2580)

นโยบายวีซ่าระยะยาวของไทย

- ~ ไทยเริ่มให้วีซ่าระยะยาว 10 ปี (Long Stay O-X) เมื่อปี 2559 เป็นวีซ่าท่องเที่ยวประเภทหนึ่ง
 - ~ เน้นกลุ่มผู้เกษียณอายุที่มีอายุ 50 ปี ขึ้นไป จากประเทศที่พัฒนาแล้ว 14 ประเทศเท่านั้น
- ~ ในปี 2561 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ริเริ่ม Smart Visa ระยะเวลา 4 ปี (ยกเว้นกลุ่ม Start-ups) เน้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้บริหารระดับสูง นักลงทุน และผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น
 - ~ ในช่วง 1 ก.พ. 2561- 31 พค 2564 มีผู้ได้รับการรับรองคุณสมบัติเพียง 741 รายเท่านั้น ครึ่งหนึ่งเป็นกลุ่ม (Start-up)

นโยบายวีซ่าระยะยาวของไทย (ต่อ)

- ≈ *Thailand Privilege Card (Thailand Elite Card)* ขายให้กับนักท่องเที่ยวที่มีอำนาจซื้อ ราคา 500,000-2,000,000 บาท ห้ามทำงาน
- ≈ จนถึงต้นปี 2565 มีสมาชิกบัตรจำนวนราว 16,000 คน
- ≈ หลังโควิด-19 ได้มีโครงการ Flexible Plus Program ให้ผู้ถือบัตรอายุ 10 ปีขึ้นไปทำงานได้ โดยต้องลงทุนในวงเงินที่กำหนด
- ≈ *LTR Visa (long-term resident visa)* อายุ 10 ปี เน้นผู้มีความมั่งคั่งสูง ผู้เกษียณอายุ Remote worker และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญพิเศษ
- ≈ แรงจูงใจคือ ค่าธรรมเนียม 50,000 บาท ไม่ต้องรายงานตัวทุก 90 วัน ยกเว้นภาษีเงินจากต่างประเทศ และถือครองอสังหาริมทรัพย์ได้
- ≈ สศช. คาดว่าในช่วงปี 2565-69 จะดึงดูดชาวต่างชาติ 1 ล้านคน สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ 1 ล้านล้านบาท

Source: <https://aseanow.com/topic/1035206-non-immigrant-o-x-visa-request-for-advice/>

Source: <https://aseanow.com/topic/1035206-non-immigrant-o-x-visa-request-for-advice/>

Smart Visa (Start-up Category)

Source: <https://tanawatbangkok.com/smartvisa/>

Elite Card

Source:

<https://www.bahtsold.com/view/original-thailand-elite-visa-355945>

LTR Visa Benefits

Source:
<https://www.humanresourcesonline.net/guide-to-thailand-s-new-long-term-resident-visa-from-1-sep-2022>

10* years
renewable visa

Exemption
from 4 Thais to 1
foreigner employment
requirement ratio

Fast Track Service
at International Airports
in Thailand

90-day report extended
to 1-year report
and exemption of
re-entry permit

Permission to work
in Thailand
(Digital Work permit)

17% Personal income tax
for High-skilled
professionals

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- ≈ นโยบายวิชาาระยะยาวของไทยยังเน้นไปที่การหารายได้จากการท่องเที่ยวเป็นหลัก ยังไม่ให้ความสำคัญกับการทดแทนแรงงานที่จะลดลง
- ≈ ฐานข้อมูลเรื่องแรงงานกระจายไปหลายหน่วยงานและขาดการบูรณาการเรื่องข้อมูล จึงควรมีหน่วยงานที่รวบรวม วิเคราะห์ และศึกษาฐานข้อมูลด้านแรงงาน เพื่อให้ทราบว่าแรงงานในแต่ละสาขาขาดแคลนเท่าใด ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเป็นจำนวนเท่าใด
- ≈ นโยบายวิชาที่เหมาะสมและยืดหยุ่น โดยใช้ระบบการให้คะแนนในการขอวีซ่า (Points-based System) ตามคุณสมบัติต่างๆ เช่น อายุ คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ ภาษา ผลงานประดิษฐ์และนวัตกรรม เป็นต้น มากกว่าการกำหนดที่รายได้ของผู้สมัคร
- ≈ เปิดโอกาสให้ผู้ทำงานแบบยืดหยุ่น เช่น freelance ศิลปิน นักคิด นักออกแบบ ในกลุ่ม Creative Industries สามารถขอวีซ่าระยะยาวได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (ต่อ)

- ≈ กำหนดภารกิจแบบมุ่งเป้าให้กับนโยบายวิซ่าแต่ละประเภท
 - ≈ SMART Visa ควรมุ่งดึงดูดแรงงานให้กับอุตสาหกรรมเป้าหมาย และการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
 - ≈ LTR Visa อาจเปิดกว้างกับผู้ที่มีทักษะที่หลากหลาย สถาบันการศึกษา SMEs กลุ่ม digital nomads และ remote workers
 - ≈ Elite Card ไม่เน้นการคัดกรองคุณสมบัติของผู้สมัคร อาจเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวระยะยาว และผู้ที่ต้องการซื้อ holiday home ในไทย
- ≈ ไทยจำเป็นต้องมีนโยบายเรื่องสิทธิความเป็นพลเมือง (Citizenship Rights) และบูรณาการทางสังคม (Local integration) โดยเปิดโอกาสให้ผู้ย้ายถิ่นบางกลุ่ม สามารถขอเป็นผู้มีถิ่นพำนักถาวรในประเทศ (permanent resident) หรือสัญชาติไทยได้

การปรับตัวและโอกาส

- ≈ นโยบายวีซ่าระยะยาวของไทยมีพัฒนาการอย่างชัดเจนในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาทั้งในแง่การขยายระยะเวลาการตรวจลงตรา การขยายกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขึ้น การกำหนดรูปแบบวีซ่าประเภทต่างๆ จากเดิมที่เน้นนักท่องเที่ยวและผู้เกษียณอายุ มาเป็นกลุ่มนักลงทุน และแรงงานชาวต่างชาติที่มีทักษะด้วย
- ≈ จึงเป็นสัญญาณอันดีว่า ประเทศไทยกำลังเริ่มยอมรับแนวคิดเรื่อง replacement migration เพื่อดึงดูดชาวต่างชาติบางกลุ่มให้เข้ามาทำงานในประเทศ เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและตอบสนองต่อตลาดแรงงานหลังยุคโควิด-19
- ≈ อย่างไรก็ตาม ยังมีอีกหลายมาตรการที่ประเทศไทยควรดำเนินการ เพื่อขยายฐานแรงงานที่มีทักษะ รวมทั้งดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวระยะยาว เพื่อชะลอผลกระทบทางด้านสังคมและเศรษฐกิจจากการลดลงของประชากรในอนาคต

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

สรุป คลัสเตอร์ 5

- ~ แม้ว่าการระบาดของโควิด-19 จะก่อให้เกิดวิกฤตทางด้านสุขภาพ สังคมและเศรษฐกิจที่ไม่อาจประเมินได้ แต่ในอีกด้านหนึ่ง วิกฤตที่เกิดขึ้นได้ผลักดันให้ทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนต้องปรับตัว และเปลี่ยนแปลงวิธีคิด ทักษะคติ นโยบาย กฎระเบียบ และพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงประเด็นเรื่องการย้ายถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การย้ายถิ่นเพื่อทดแทนประชากร
- ~ ในยุคสังคมสูงอายุ ประเทศไทยจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายระยะยาวในการคัดสรรบุคลากรที่จะให้มาทำงานอภัยและทำงานในประเทศไทย ทั้งในแง่จำนวนและคุณสมบัติต่าง ๆ โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของสังคม และบริหารจัดการด้านการย้ายถิ่นกับคนกลุ่มต่างๆ เช่น ราษฎรที่ไม่มีสัญชาติไทย แรงงานข้ามชาติ ลูกของแรงงานข้ามชาติ ผู้ลี้ภัยและผู้พำนักระยะยาวจากต่างประเทศ อย่างเหมาะสม
- ~ ดังนั้น นโยบายการย้ายถิ่นเพื่อทดแทนประชากร: การบริหารจัดการด้านการย้ายถิ่น การให้ถิ่นที่อยู่ถาวรและการแปลงสัญชาติไทยอาจเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยสร้างโอกาสและฟื้นฟูประเทศไทยในยุคหลังโควิด-19

Source:
<https://www.anao.gov.au/work/performance-audit/administration-the-national-bushfire-recovery-agency>

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 16
ประชากรและสังคม 2565

ขอขอบคุณครับ

